

Spaarne 35

Jonas en de Walvis

Als er een gevelsteen is, is dat er vaak maar één. Dit pand aan het Spaarne heeft er maar liefst drie. Vlakbij de Melkbrug heb je niet alleen een goed zicht op de gevel, maar ook vanaf de brug over het Spaarne naar de oude stad. Eén van de mooiste historische uitzichtplekjes die Haarlem heeft.

Het pand op nummer 35 is in 2014 prachtig gerestaureerd. Niet alleen zijn de drie gevelstenen opnieuw gepolychromeerd (beschilderd), maar ook de oude gevelreclame van "Kruideniers en grutters waren" is weer op de puibalk aangebracht. De eigenaar had dat op een oude foto gezien en wilde, hoewel het geen winkel meer is, de tekst graag weer terug op de gevel. (Zie links) Met zo'n volledige restauratieaanpak van gevelstenen en -opschrift is de

Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) altijd heel blij, omdat hiermee een stukje historie aan de stad wordt teruggegeven. De gevelstenen zien er voor hun leeftijd nu bijzonder goed uit. Ze zijn waarschijnlijk van 1630 en dus bijna 400 jaar oud.

De drie gevelstenen zijn van het type medaillon, twee ronde en één ovale. Ze zijn omlijst met versieringen in de vorm van koolbladfragmenten en met bizarre maskers als sluitstuk.

De stenen verbeelden het Bijbelverhaal van de profeet Jonas. God had Jonas gevraagd om te prediken in de Assyrische stad Nineveh. De inwoners van Nineveh stonden bekend om hun ruwheid. Jonas wist dat wel en had er niet veel zin in de prediking en vluchtte per schip. Dat vluchtten hielp hem niets en God zond een storm om Jonas tot inkeer te brengen. Dat lukte, maar de storm bleef. Jonas begreep dat die zich alleen tegen hem keerde en liet zich overboord zetten om de storm te laten bedaren en de bemanning te redden (zie steen links). Een walvis slokte Jonas op en spuwde hem na drie dagen uit op een strand (steen midden). Daarop ging Jonas naar Nineveh en predikte daar met onverwacht succes. Toch wel teleurgesteld dat de inwoners van Nineveh niet door God werden bestraft, trok Jonas zich daarop terug in de hete woestijn. Om Jonas van wat schaduw te voorzien liet God voor hem een boom groeien (zie steen rechts). De boom verdorde echter en Jonas klaagde daarover tegen God. Hij kreeg toen als antwoord: "Als jij het al zielig vindt voor de boom, wat moet ik dan voelen als ik Nineveh met al zijn mensen had verwoest"?

Meer bijzonderheden zijn te vinden in het boek "Gevelstenen van Haarlem" geschreven door Peter van Graafeiland en Theo Bottelier. Peter van Graafeiland is bezig een vernieuwde versie voor te bereiden.

Bron: Jaarboek 2014 Vereniging Haarlem – Nieuws over gevelstenen - Martin Busker
Oude Gebouwen in Haarlem – J.A.G. van der Steur (1907)